

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 474 din 26.07.2022

Dosar nr: 530/ 2021

Petiția nr: 4765/23.06.2021

Petent:

Reclamat:

Obiect: petenta reclamă faptul că partea reclamată i-a interzis accesul în public prin construirea unui zid cu bolțari și trasarea limitei de acces în locuință.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2.

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 4765/29.07.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 5720/29.07.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 25-26 la dosar).

5. Petenta a depus o completare la petiție însoțită de probe ce constau în planșe fotografice și a comunicat acordul privind soluționarea petiției în lipsă (fila 27 și filele 32-51 la dosar).

6. Partea reclamată a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 6663/07.09.2021 (filele 30-31 la dosar).

7. Prin adresa nr. 6662/07.09.2021 a fost comunicat petentei punctul de vedere depus de partea reclamată la dosar (fila 29 la dosar).

8. Petenta a depus la dosar concluzii scrise în termenul acordat, prin adresa nr. 7519/06.10.2021 (filele 52- 71 la dosar).

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

10. Petenta sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

11. În fapt, petenta arată următoarele:

11.1 În data de 18.04.2021, petenta i-a spus vecinului său că, în fiecare zi, la plecarea și la venirea de la serviciu, aceasta este nevoită să calce în excrementele păsărilor sale și i-a solicitat să facă ceva pentru a nu i se mai crea acest disconfort.

11.2 Petenta consideră că vecinul a fost foarte deranjat de spusele ei deoarece, în data de 20.04.2021, acesta a trasat cu pietre limita dintre proprietățile lor, pe domeniul public, astfel că petenta nu poate călca în acea zonă. Soțul petentei a îndepărtat acele pietre care se aflau pe domeniul public și care erau un obstacol și un pericol pentru autoturismele care treceau pe acolo, oferind posibilitatea de a putea ajunge la locuința lor. Petenta arată că, prin amplasarea acelor pietre, partea reclamată le-a interzis efectiv accesul în acel loc public.

11.3 În continuare, petenta arată că partea reclamată s-a înfuriat iar, în data de 27.04.2021, a trasat limita dintre vecinătăți, pe domeniul public, cu bolțari, punând unul peste altul și construind un zid, această limită fiind trasată numai către locuința părții reclamate, nu și în partea cu celălalt vecin. Se arată că acesta a trasat limita pe domeniul public neacordând acces petentei și familiei acesteia să treacă pe acolo nici pe jos, nici cu mașina, îngreunându-le astfel parcare în fața casei lor și interzicându-le efectiv să ajungă prin acel loc la locuința lor sau pur și simplu să treacă pe acolo.

12. În continuarea expunerii, petenta arată că partea reclamată și vecinul acestuia din cealaltă parte a casei sunt de religie catolică, în timp ce petenta și familia ei sunt de religie creștin-ortodoxă, prin acțiunea părții reclamate de a trasa un zid petenta simțindu-se discriminată mai ales în contextul în care vecinii din sat au afirmat că vecinul i-a trasat linie și nu are voie să meargă pe unde vrea ea. Se arată că atitudinea părții reclamate a făcut-o pe petentă să se simtă umilită față de consătenii ei pentru că ea este de religie ortodoxă și acest lucru i s-a întâmplat doar ei și familiei acesteia, umilința fiind maximă deoarece limita nu este echitabilă, aceasta nefiind trasată și celuilalt vecin.

13. Petenta consideră că o discuție între ei, ca vecini, în care partea reclamată să fi spus ceea ce îl deranjează ca vecin, ar fi fost de ajutor pentru rezolvarea diferendului dintre părți, situația creată prin acțiunea părții reclamate de a-i interzice petentei să meargă pe domeniul public prin apropierea gardului ducând la concluzia că acesta este deranjat de religia petentei, aducându-i atingere demnității umane și umilind-o pe aceasta.

14. Petenta mai arată că, începând cu data de 27.04.2021, partea reclamată duce o campanie de denigrare a petentei, aducând în curtea proprie diverse persoane care o înjură și o înjosesc pe petentă, adesându-i cuvinte jignitoare în fața altor persoane ca

de exemplu: trasează limita între proști și deștepți, iar prin atitudinea lui arată că ceea ce face este pentru că petenta și familia ei nu sunt de rangul lor”.

15. De asemenea, se arată că din cata de 27.04.2021 partea reclamată a montat și o cameră video cu care supraveghează și înregistrează non-stop orice acțiune a petentei în curte, în casă și pe domeniul public, fiind o cameră rotativă care este direcționată după bunul plac al părții reclamate. Totodată, acesta a demarat diverse activități care fac viața petentei un calvar, respectiv: limitarea și interzicerea accesului pe domeniul public, aruncă lângă gardul acesteia tot felul de gunoaie urât mirositoare, a pus la câțiva metri de ușă o platformă de gunoi, monitorizează și înregistrează video non-stop activitățile petentei, aceste activități fiind umilitoare și degradante pentru petentă, aceasta considerând că partea reclamată și-a propus să o determine să se mute din acea zonă.

16. Petenta menționează că, în urma evenimentului înjositor cu injurii adresate de cetățenii aduși în curtea vecinului, aceasta s-a adresat cu plângere și Poliției, care i-a avertizat în scris pe participanți și le-a pus în vedere să nu comită fapte de violență sau alte fapte antisociale și să respecte normele de conviețuire socială.

17. În concluzie, petenta consideră că prin trasarea acestei limite doar ei, aceasta se simte discriminată și înjosită față de consăteni și dorește îndreptarea situației. De asemenea, petenta solicită luarea tuturor măsurilor și combaterea actelor de discriminare la adresa ei, respectiv: îndepărtarea limitei trasată cu bolțari și restabilirea imaginii acesteia în comunitate.

18. În susținerea celor afirmate în petiție, petenta a comunicat următoarele documente la dosar: planșe foto în care sunt identificate acțiunile menționate de petentă (filele 4-11, filele 15-18, fila 28 și filele 35-50 la dosar).

19. Petenta a depus la dosar concluzii scrise în care reiterează cele expuse în petiția anterioară și arată următoarele:

19.1 Partea reclamată a trasat o limită cu bolțari pe domeniul public creând o limită între vecinătăți pentru ca petenta și familia acesteia să nu mai poată pătrunde în acea zonă, explicația că acea îngrădire este pentru păsări nefiind plauzibilă deoarece acestea au acces liber peste zid și pe lângă zid.

19.2 În urma plângerii petentei, bolțarii au fost retrași lângă gard, acest lucru fiind făcut în urma intervenției autorităților sesizate de petentă. Însă această retragere a fost temporară, bolțarii fiind reșezați astfel încât menține limita dintre vecinătăți pe domeniul public și îngreunează accesul cu mașina al petenților la locuința acestora, nefiind permis acestora să se deplaseze prin acea zonă.

19.3 Se arată că în urma plângerii adresate DSP Neamț, partea reclamată a fost avertizat pentru nerespectarea distanțelor și a normelor de igienă în gospodărie, urmând ca la neîndeplinirea măsurilor, acesta să fie sancționat.

19.4 Petenta consideră că partea reclamată a trasat o limită între catolici și ortodocși, menționând că acesta delimitează persoanele de religie diferită prin expresia *proști și deștepți*.

20. În concluzie, petenta consideră că faptele descrise se încadrează în prevederile art. 12, 13, 14,15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată, solicitând să se constate existența unei situații discriminatorii.

Susținerile părții reclamate

21. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

21.1 La cererea petentei (în calitate de vecină) de a opri păsările să intre pe domeniul public, în dreptul locuinței acesteia au fost așezate niște pietre cu scopul de a împiedica deplasarea păsărilor, pietre ce au fost aruncate în poarta părții reclamate de către vecini, respectiv petenta și familia acesteia.

21.2 Referitor la acuzația adusă de petentă privind așezarea bolțarilor pe domeniul public pentru a le îngradi accesul, partea reclamată precizează ca acești bolțari au fost aduși cu scopul de a construi o magazie și au fost poziționați lângă poarta de acces. Având în vedere nemulțumirea vecinului, partea reclamată a restrâns bolțarii spre gard, chiar lângă poarta de acces, materialele de construcție fiind așezate în dreptul porții în scop de ușurare a muncii și, de asemenea, pentru nu a produce neplăceri altor persoane. Se arată că același lucru se poate menționa și despre petentă, care are anumite materiale de construcție amplasate pe domeniul public.

21.3 În ceea ce privește acuzația ca s-a trasat limita între catolici și ortodocși, partea reclamată menționează că nu se poate pune problema unei discriminări asupra petentei pe criteriu religios, aceasta fiind doar în imaginea lor ca vecini, partea reclamată având o familie numeroasă în care o parte sunt de religie catolică și o parte de religie ortodoxă iar toți se înțeleg impecabil ca familie.

21.4 Referitor la camera de supraveghere montată și afirmația petentei că sunt supravegheați de vecin, partea reclamată confirmă faptul că această cameră a fost verificată de organele de poliție care au constatat că este filmat doar domeniul public și proprietatea personală a reclamatului, acesta neavând înregistrări sau imagini cu petenta, familia acesteia sau proprietatea lor.

22. De asemenea, partea reclamată arată că petenta și familia acesteia au mai făcut și alte reclamații împotriva lui, acesta având până în prezent din partea lor un număr de 5 plângeri la poliție, o plângere la DSP, o plângere la DSV, o plângere la protecția mediului și una la CNCD, nefiind până acum sancționat în vreuna din cauze.

23. Partea reclamată menționează că nu a avut până în prezent probleme cu poliția, nu a avut certuri cu niciun consătean, acesta conviețuiește într-o comunitate cu mai multe religii, nefiind acuzat niciodată de discriminare.

24. În concluzie, partea reclamată solicită respingerea petiției ca nefondată.

25. În susținerea punctului de vedere partea reclamată a depus la dosar planșe foto (fila 28 la dosar).

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1

- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, *tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

26. **În fapt**, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentei prin forme de abuz și marginalizare,—partea reclamată oprind accesul petentei la drumul public prin construirea unui zid cu bolțari și trasarea limitei de acces în locuință.

Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie și pot aduce atingere drepturilor recunoscute de lege, prin manifestări și atitudini care pot crea un cadru de inegalitate.

27. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor

prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

28. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

29. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

30. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus din cauza unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

31. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

32. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

33. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, paragraf.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, paragraf.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 paragraf. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, paragraf.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 paragraf. 16).

34. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, sex etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de

vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

35. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată deoarmătoarele:

- În urma solicitărilor petentei ca vecinul să ia măsuri în ceea ce privește murdăria lăsată de păsările crescute în curtea acestuia, partea reclamată a așezat un gard din bolțari pentru a opri păsările să iasă însă acesta a fost poziționat la limita dintre proprietățile lor, pe domeniul public, astfel că petenta și familia acesteia nu pot accede în acea zonă pentru a ajunge la locuința lor, fiindu-le îngreunată parcare în fața casei lor, amplasarea acelor pietre creând un real disconfort pentru aceștia deoarece nu pot accede nici pe jos și nici cu mașina.

- la cererea petentei bolțarii au fost restrânși spre gard, chiar lângă poarta de acces, acestea fiind materialele de construcție necesare părții reclamate pentru construirea unei magazii.

- partea reclamată și vecinul acestuia din cealaltă parte a casei sunt de religie catolică în timp ce petenta și familia ei sunt de religie creștin-ortodoxă, prin acțiunea părții reclamate petenta simțindu-se discriminată și umilită pe criteriul religios.

- în urma evenimentelor de denigrare ce constau în jigniri, limitarea și interzicerea accesului pe domeniul public, montarea unei camere de supraveghere, depozitarea de gunoaie lângă gard, petenta s-a adresat cu plângere la Poliție, care a avertizat în scris partea reclamată și i-a pus în vedere să respecte normele de conviețuire socială și să nu comită fapte antisociale. Camera de supraveghere a fost verificată de organele de poliție care au constatat că este filmat doar domeniul public și proprietatea personală a părții reclamate, nefiind înregistrări sau imagini cu petenta, familia acesteia sau proprietatea lor.

- între părți există anumite disensiuni, existând și alte reclamații din partea petentei și a familiei acesteia împotriva părții reclamate, în prezent fiind un număr de circa 9 plângeri la diverse instituții dintre care se menționează: poliție, DSP, DSV, protecția mediului și cea care constituie prezenta cauză, fiind pe rolul CNCD.

36. Petenta a invocat criteriul religios, respectiv religia creștin-ortodoxă în comparație cu religia catolică a părții reclamate, afirmând că a fost creată pentru ea o situație de inferioritate care a generat un cadru ostil, degradant și ofensiv, având ca scop restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor recunoscute de lege.

37. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane

pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

38. Colegiul director apreciază că acel criteriu identificat de petentă nu a stat la baza climatului ostil dintre părți, atitudinea divergentă dintre părți provenind dintr-o situație existentă anterior, ofensiva petentului fiind și în atenția anumitor instituții care au fost sesizate, fiecare pe domeniul său de interes. Petenta presupune criteriul dar nu îl poate dovedi, există un conflict între părți iar șicanele venite din partea reclamatului sunt ca urmare a conflictului existent între părți.

39. De altfel, nu s-a putut identifica o legătură de cauzalitate între criteriul indicat de petentă și disensiunile apărute între părți. Animositățile și neînțelegerile au creat o tensiune care a condus la o stare conflictuală, părțile menținând această situație ca urmare a unui raport de vecinătate, avertizările și recomandările adresate părții reclamate de către instituțiile competente fiind justificate de încălcarea unor îndatoriri de conviețuire socială și nu pe considerente discriminatorii.

40. Colegiul director precizează faptul că, în relațiile de vecinătate, trebuie respectată demnitatea umană prin folosirea unui limbaj decent și adecvat și trebuie respectate normele de conviețuire între vecini, respectiv normele de conviețuire socială a ordinii și liniștii publice.

41. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că, în prezenta speță, nu există raport de cauzalitate între criteriul invocat de petentă și faptă, conform art. 2, alin.(1) din OG nr. 137/2000; nu există o situație relevantă din care să rezulte că partea reclamată manifestă o atitudine discriminatorie la adresa petentei pe criteriul religios.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 26.07.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 03.10.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

